

چکیده تفسیر سوره بقره

- ۱- بیان ضرورت افتتاح کارها با بسم الله.
- ۲- بیان اختلاف نظر مفسرین در این که آیا بسم الله آیه‌ای از سوره‌های قرآن هست یا نیست.
- ۳- طبق نظر امام ع به جهت امتیاز بسم الله بر سایر آیه‌ها، مستحب است آن را بلند بخوانند.
- ۴- تعریف کامل کلمه بسم الله و معنای مقدر و فارسی آن.
- ۵- اثبات این که ائمه ع کاملترین انسانها بوده و آنها اسماء حسناى خداوند متعال هستند.
- ۶- ائمه ع، خدا را در خلقت واسطه قراردادده و خداوند متعال آنها را در تربیت واسطه بین خود و بندگان خود قرار داده است.
- ۷- علت این که خداوند، ائمه ع را واسطه تربیتی بین خود و بندگانش قرار می‌دهد چیست؟
- ۸- میزان اهمیت وسایط هدایت به قدری است که بدون وسایط هدایت، خلقت محال خواهد بود.
- ۹- چطور می‌شود عده‌ای از انسانها آنقدر عظمت داشته باشند که خدا آنها را اسم اعظم خود قرار دهد و به ما دستور دهد بوسیله آنها و با تعلیمات آنها از خدا کمک بگیریم؟
- ۱۰- بیان لزوم وجود ائمه اطهار ع در میان خدا و خلق.
- ۱۱- اسمها از نظر دلالت بر اشخاص به دو قسم اسم ذات و اسم صفات تقسیم میشوند.
- ۱۲- تعریف حروف تلفظی و حروف تکوینی، و بیان مشابهت این دو باهم.
- ۱۳- تعریف این حروف از بیان امام ششم ع در حدیثی از کتاب کافی.
- ۱۴- اثبات این که هر لفظی و هر حرفی که در قرآن هست، در عالم مصداقی دارد.

۱۵- منظور امام ع در آنجا که می‌فرماید: آن حروف به صورت رنگ هستند نه به صورت رنگ‌آمیزی

چیست؟ (لون غیر مصبوغ)

۱۶- بیان روش امام ع جهت اثبات این که معانی حروف قرآن، حسابهای عددی و ابجد نیست.

۱۷- بیان مباحثه امام هشتم ع در مجلس مأمون با عمران صابی راجع به اولین چیزی که خدا ابداع نموده.

۱۸- بیان تفسیر آیه اول: ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ.

۱۹- بیان ویژگیهای رفتاری اهل تقوا.

۲۰- خداوند متعال ایمان را مایه پیدایش یقین به حقایق عالم غیب می‌داند.

۲۱- منظور خداوند از این که می‌فرماید: اهل ایمان هدایت شده‌اند و یقین پیدا کرده‌اند، روشنائی فکر و قلب

است.

۲۲- ایمان چه انسانهایی تبدیل به علم و یقین میشود؟

۲۳- تعریف کفار و منافقین، و علت این که کافر به یک دلیل و منافق به دو دلیل محکوم است چیست؟

۲۴- منظور از ختم قلوب در آیه شریفه: خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَ عَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَ عَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَ لَهُمْ

عَذَابٌ عَظِيمٌ. آیا عملی است که خدا روی قلب آنها انجام میدهد تا خیال کنند که کفر آنها اجباری و

از جانب خدا بوده یا خیر؟

۲۵- آیات نهم تا یازدهم در باره منافقین و در راس آنها منافق مشهور صدر اسلام عبدالله ابن ابی سلول

است و سوره مخصوص او و ستمکاران وابسته به او، سوره منافقون است.

۲۶- علت عدم معرفی آشکار منافقین در زمان صدر اسلام توسط پیامبر ص چه بود؟

۲۷- چرا عده‌ای از مردم با این که اهل علم و سواد هستند در دایره خرافات محبوس شده و گرفتار قید و

بندهای غیر عقلانی شده‌اند؟

۲۸- معرفی صفات و علامتهای علمی و اخلاقی منافقین.

۲۹- حبّ دنیا و حبّ ریاست نامشروع، همچون سرطانی غیرقابل علاج است.

۳۰- بیان تشبیهات آیات مربوط به منافقین.

۳۱- علت این که خداوند عبادت را مقدمه تقوی می‌داند چیست؟

۳۲- راه حلّ خدا برای رفع شک و تردید در باره نزول قرآن چه بود؟

۳۳- برهان اینکه خداوند متعال فقط انسان و سنگ را به عنوان هیزم آتش معرفی کرده چیست؟

۳۴- اثبات این که بهشت هر مؤمن در آخرت، وجود خود اوست.

۳۵- هدف خدا از بیان مثالهای ناچیز برای تفهیم مسایل بزرگ چیست؟

۳۶- فرد فاسق دارای چه خصوصیات رفتاری است؟

۳۷- مکتب اسلام یگانه راه ارتباط با خداوند متعال و آینده (آخرت) است. سایر مکتبها، جهل مطلق است

و اثری از معارف توحیدی ندارند.

۳۸- معرفی دو موت و دو حیات در انسان.

۳۹- در عالم قبر و برزخ، حیات و زندگی وجود ندارد.

۴۰- انسان تنها مخلوقی است که می‌تواند مالک ذخائر و منابع نعمت دنیا و آخرت باشد.

- ۴۱- بیان حدیث قدسی، خدا فرمود: ایها الانسان خلقت الاشياء لاجلك و خلقتک لاجلی. ای انسان همه چیز را برای تو و تو را برای خودم آفریدم.
- ۴۲- مالکیت انسان از نظر کمیت و کیفیت مانند وجود و خلقت او نامتناهی است.
- ۴۳- مهندسی هفت آسمان به دنبال بیان مالکیت انسان، نشانگر این است که منظور از این هفت آسمان، دوران تکامل انسان است.
- ۴۴- بیان بزرگترین اسرار خلقت انسان و مقایسه او با فرشتگان.
- ۴۵- اثبات این که تسبیح و تقدیس فرشتگان از روی آگاهی و علم و درک و شعور آنها نبوده است.
- ۴۶- منظور از سجده فرشتگان چیست؟
- ۴۷- اگر انسان صددرصد در مسیر اقتضای طبیعت و مادیت قرار گرفت یک ابلیس و شیطان به تمام معنی می‌شود. مانند مأمون و هارون و امثال آنها و اگر صددرصد طرف اقتضای روح و روحانیت را گرفت از فرشته‌ها بالاتر است. (توضیح و تفسیر جن و ملک)
- ۴۸- ترجمه آیات مربوط به زندگی آدم و حوا.
- ۴۹- بهشت آدم و حوا در کره زمین بود یا خارج از کره زمین؟
- ۵۰- چه برهانی دارد که خداوند درختی در بهشت خلق کند و آدم و حوا را از میوه آن منع نماید؟!
- ۵۱- ائمه اطهار ع که مجهز به صفات نیک هستند، شجره طیبه شناخته شده‌اند و بنی امیه که مجهز به صفات بد هستند شجره خبیثه.
- ۵۲- عامل محرومیت از نعمتهای خدا، معصیت و صفات شیطانی است.

- ۵۳- منظور از هبوط آدم و حوا، تنزل از حالت اطاعت به حالت معصیت و یا تنزل از یک صفت انسانی و رحمانی به معنای غبطه به یک صفت نفسانی به معنای حسد بوده است.
- ۵۴- دلیلی روشن بر اینکه گناه آدم و حوا، حسد ورزی به مقام انسان کامل بوده است.
- ۵۵- بیان مسئله هبوط آدم در کوه سرانندیب هند و قرارگرفتن حوا در جدّه.
- ۵۶- مصیبت آدم و حوا این بود که پیش از تجربه زندگی، در رفاه و آسایش بهشتی قرار گرفتند.
- ۵۷- علت این که خداوند متعال از زبان قرآن میان امتهای گذشته فقط امت موسی را طرف خطاب قرار می‌دهد و آنها را به قبولی دین اسلام دعوت می‌کند چیست؟
- ۵۸- ترجمه آیات ۴۱ تا ۴۶.
- ۵۹- کمک خواهی از خدا بوسیله صبر و نماز ممکن نیست مگر برای انسانهای خاضع و خاشع.
- ۶۰- منظور از سنگینی نماز برای انسان غیر مؤمن و سادگی آن برای انسان مؤمن است چیست؟
- ۶۱- ملاک برتری بخشیدن و فضیلت دادن به قوم بنی اسرائیل چه بود؟
- ۶۲- سرزنش قوم بنی اسرائیل جهت خواهش خود از خدا که خواستند خود را آشکار به آنها نشان دهد.
- ۶۳- ترجمه آیات ۳۸ تا ۵۷ سوره شریفه.
- ۶۴- خداوند شخص است نه شیء، استفاده از شخص با استفاده از شیء فرق دارد.
- ۶۵- عهد خدا به انسانها در اسلام، انجام وظایف مسلمانی در شعاع ولایت علی ابن ابیطالب است.
- ۶۶- تأویل استعانت از صبر و نماز چیست؟

۶۷- یکی از اشتباهات بزرگ ملتها مخصوصا بنی اسرائیل و بسیاری از مسلمانان، افتخار به حسب و نسب است.

۶۸- داستان دوازده چشمه آب و غذای مَنْ و سلوی برای امت موسی ع.

۶۹- رسول خدا در بیانات خود مکرر فرمودند که هرچه در بنی اسرائیل واقع شده در امت من هم واقع می شود.

۷۰- بیان امور متشابه بین امت اسلام و بنی اسرائیل.

۷۱- منظور خداوند از این گفته که به بنی اسرائیل فرمود: به حال سجده از این در وارد شوید چه بود؟

۷۲- ان الدین عندالله الاسلام. یعنی دین مورد قبول در نزد خدا فقط اسلام است. کسی که بجز اسلام دین دیگری را داشته باشد از او قبول نمی شود.

۷۳- ملتهای غیر مسلمان و مسلمانان غیر شیعه بر دو قسم قاصر و مقصر هستند.

۷۴- پایه های اولیه دین، ایمان به خدا، ایمان به آخرت و انجام عمل صالح است.

۷۵- شروطی مانند ایمان به پیغمبران و پیغمبر آخر الزمان و ایمان به ولایت ائمه اطهار و آشنائی به دین و احکام آنها شرط کمال دین است نه شرط نجات.

۷۶- منظور از این احادیث که پیغمبر اکرم ص فرموده اند: بعد از من ملت من هفتاد و سه فرقه می شوند،

فقط یک طایفه اهل نجاتند و علی بن ابیطالب ع فرمودند: پیروان من سیزده فرقه می شوند که فقط یک

فرقه آنها اهل نجاتند چیست؟

- ۷۷- شرط تکلیف به داشتن یک عقیده و یا عمل به حکمی از احکام، علم به وجود آن عقیده و یا عمل است و لازمه محرومیت از یک علم، رفع تکلیف از عمل به آن علم است.
- ۷۸- بیان ترجمه آیات ۶۱ تا ۶۴ سوره شریفه.
- ۷۹- مقدسات مذهبی بر انسانهای معتقد به مذهب حاکمیت دارد که از نظر ایجاد مسئولیتهای مذهبی همچون کوه سنگین روی سر آنها قرار گرفته به معنای این است که نمیتوانند مظاهر دین را نابود کنند.
- ۸۰- منظور از کشیدن کوه طور روی سر ملتهای بنی اسرائیل، حاکمیت قدرتهای مذهبی است.
- ۸۱- بیان نقش شنبه در مذهب بنی اسرائیل و دلایل حرمت کار در آن.
- ۸۲- بیان علت مسخ انسان بصورت حیوان.
- ۸۳- دین و ایمان و اطاعت خدا از لوازم خلقت است که در فطرت انسانها بوجود آورده.
- ۸۴- عدهای از گناهکاران امت اسلام روز قیامت به شکل حیوانی وارد می شوند که صفت آن حیوان را تمرین کرده اند.
- ۸۵- بیان داستان گاو مرده بنی اسرائیل.
- ۸۶- علت این که خداوند متعال گاو مرده ای را وسیله حیات انسان و مایه رفع اختلاف قرار می دهد چیست؟
- ۸۷- چرا در این داستان، گاو و گوساله قهرمان داستان شده است؟
- ۸۸- نمونه این داستان و تأویل آن در امت اسلام چیست؟
- ۸۹- بزرگترین نعمت برای انسانها استفاده از قضاوت و حکومت خداوند متعال است.

- ۹۰- قلب انسان که بایستی مبدأ خیر و برکت باشد چگونه از سنگ محکمتر می‌شود؟
- ۹۱- اثبات این که پیروان تمام ادیان بر دو قسم مؤمن و کافر هستند.
- ۹۲- قوم یهود سابقه فکری هر پیغمبری را به ظهور معجزات می‌شناختند نه به دلیل منطق و قرآن.
- ۹۳- اثبات این که دین و عقیده قوم یهود مولود حدس و گمان است نه واقعیت و حقیقت.
- ۹۴- علت ایجاد این همه جنگ و جدال و اختلاف در عالم بر سر عقاید قوم یهود به چه دلیل بوده است؟
- ۹۵- گناهان کبیره گناهی رامی‌گویند که انسان را در افکار مردم سقوط می‌دهد.
- ۹۶- تأویل چاه ویل در فرمایشات ائمه اطهار ع.
- ۹۷- ورود به کفر و گناه به معنای ورود به آتش جهنم و ادامه کفر و گناه به معنای ادامه بقای در آتش جهنم و بقای در کفر و گناه به معنای خلود در آتش جهنم است.
- ۹۸- نتایج کفر و گناه مربوط به خدا نیست که خدا کمتر یا بیشتر گناهکاران را عذاب کند بلکه مربوط به عمل بد و جهل انسان است که به انسان گناهکار برمیگردد.
- ۹۹- اعمال در دو جا نتیجه بوجود می‌آورد: اول در فکر و جان انسان، دوم در حوزه زندگی و در خارج وجود انسان.
- ۱۰۰- اثبات این که خلود در جهنم از طریق غضب و انتقام خدا نیست بلکه از طریق احاطه کفر و گناه و نتایج عمل بد است.
- ۱۰۱- اثبات این که در زندگی آخرت مردم گرفتار عمل خود هستند، حسب و نسب مطرح نیست.
- ۱۰۲- اگر زندگی آخرت نتیجه عمل است پس نقش خدا چیست؟

- ۱۰۳- اخراج و تبعید بر دو قسم است.
- ۱۰۴- علت این که تهمت و افتراء و تکفیر دینی در جوامع اسلامی گناه کبیره شناخته شده چیست؟
- ۱۰۵- علت ایراد قوم یهود به این که چرا خداوند، پیغمبر خاتم را از قریش بوجود آورده، لازم بود که آن پیغمبر مانند سایر پیغمبران از بنی اسرائیل باشد. چه بود؟
- ۱۰۶- اثبات این که قوم یهود به کتاب دینی خود هم ایمان نداشتند.
- ۱۰۷- تشابه امت موسی ع با امت حضرت رسول ص در ردّ خلافت بعد از پیغمبر زمانشان.
- ۱۰۸- معنای واقعی قرار گرفتن کوه طور بر روی سر بنی اسرائیل چیست؟ (وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ)
- ۱۰۹- دلیل بقاء معتقدات دینی و مذهبی بین مردم و احترام آنها به رهبران مذهبی تاریخ، اراده قهریه خداوند متعال بوده است.
- ۱۱۰- اگر زندگی آخرت و نعمتهای بهشت مخصوص بنی اسرائیل است پس چرا برای رسیدن به آن نعمتها آرزوی مرگ نمی کنند و باز هم حریص به زندگی دنیا هستند؟
- ۱۱۱- مسئله نژادپرستی مسئله ای بود که در اولین مرتبه بنی اسرائیل بوجود آوردند و خود را به دلیل ارتباط با حضرت یعقوب بهترین مردم زمان می دانستند.
- ۱۱۲- اثبات این که ملت یهود دین را وسیله ای برای وصول به منافع مادی و دنیوی خود قرار دادند.
- ۱۱۳- حکمت طول عمر انسانها چیست؟
- ۱۱۴- بیان داستان دشمنی بنی اسرائیل با جبرائیل.
- ۱۱۵- بیان موفقیت های حضرت سلیمان ابن داود.

- ۱۱۶- ایجاد کلاس سحرآموزی جهت شناساندن سحر و معجزه به مردم زمان.
- ۱۱۷- برای تعلیم حق و هدایت مردم، رهبران الهی می‌توانند به لباس باطل و مرام اهل باطل درآیند تا در ضمن این تظاهر، حقیقت را به آنها بیاموزند.
- ۱۱۸- طبق آیه: مَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ. خداوند میفرماید: آنها نمی‌توانستند با سحر، ضرری بزنند مگر به اذن خدا. چرا خدا دعای ساحر را مستجاب و به سحر آنها اثر می‌دهد؟
- ۱۱۹- لازمه پرورش این است که حکم نازل‌تر و ناقص‌تر از میان برود و بجای آن دین کامل‌تر و انسان کامل‌تر بوجود آید، به همین دلیل، کامل‌ترین پیغمبران و کامل‌ترین دین در آخر همه پیغمبران بوجود آمده است.
- ۱۲۰- بیان برحذر داشتن مسلمانان از انجام سؤالات بیجا از پیغمبر خود.
- ۱۲۱- علت تذکر خدا به مسلمانان جهت صبر و مدارا پیشه کردن با اهل کتاب چیست؟
- ۱۲۲- ردّ نظر یهودیان بر این که میگویند کسی داخل بهشت می‌شود که یهودی و یا مسیحی باشد با این که خداوند میفرماید: دلیل ورود به بهشت، ایمان و عمل صالح است.
- ۱۲۳- تسلیم خدا بودن و احسان به بندگان خدا، ملاک نجات انسان و رسیدن به نعمات آخرتی است.
- ۱۲۴- ظالمترین مردم همان کسانی هستند که مانع یادآوری خدا شده و توجه مردم را به صورت و ظاهر دین، بدون توجه به محتوا جلب می‌کنند.
- ۱۲۵- بیان نفی ارتباط خدا به مکان معین مانند مسجدها و یا انسان معین مثل پیغمبران.
- ۱۲۶- پیغمبران برای مردم دو وظیفه دارند. زیرا مردم در برابر دعوت آنها به دو قسمت تقسیم می‌شوند.

- ۱۲۷- اثبات این که هر یک از انسانها مسئول عمل خود هستند.
- ۱۲۸- پیغمبران مانند دیگران، زندگی خود را از صفر شروع می‌کنند.
- ۱۲۹- بیان مراتب تکامل حضرت ابراهیم ع ضمن حدیثی از کتاب کافی.
- ۱۳۰- بیان داستان تبعید حضرت ابراهیم از وطن به سوی مصر و کنعان به همراه ساره.
- ۱۳۱- بیان داستان فراق از فرزندش اسماعیل.
- ۱۳۲- اثبات این که انسان ظالم و ناقص هرگز به ولایت عهدی خدا نمی‌رسد.
- ۱۳۳- اهل بیت خدا انسانهای کاملی بودند که خداوند از ابتدای خلقت آنها را به آدم و فرزندان او معرفی نمود.
- ۱۳۴- بیان علت این که خداوند کعبه را ام القری نامید.
- ۱۳۵- امام حسین ع در حدیث رجعت خود در قیام امام زمان می‌فرماید: دلیل سجده فرشتگان بر آدم این بود که آدم وابسته به ما اهل بیت شد و دلیل طرد شیطان و شیاطین این بود که در برابر آدم وابسته به اهل البیت، تکبر کرد.
- ۱۳۶- معنای هبوط آدم یعنی هبوط از وضع بهشتی در وضع دنیائی.
- ۱۳۷- روایات صریحا "میگوید که: بهشت آدم در کره زمین بوده است.
- ۱۳۸- اثبات این که خانه خدا پیش از ظهور حضرت ابراهیم بنا شده و به عنوان حرم خدا سابقه داشته است.
- ۱۳۹- مردم باید از طریق زیارت خانه خدا به ائمه اطهار ع که اهل خانه هستند مربوط شوند.

۱۴۰- در چه صورتی مناسک حج از صورت خرافه بودن و موهوم بودن خارج می‌گردد و خانه کعبه در

فضای علمی خود پاک و روشن می‌شود؟

۱۴۱- بیان داستان امام باقر ع در کنار کعبه که حجّ حجاج را حجّ جاهلیت معرفی فرمود.

۱۴۲- بیان داستان یک نفر مسلمان از اهالی خرمشهر که یک نفر هندوستانی را با گوساله مقدس خود مهمان

کرد.

۱۴۳- حکمت این که خداوند میفرماید: *وَ اتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّئًا*. جای نماز خود را از مقام ابراهیم

انتخاب کنید چیست؟

۱۴۴- منظور خداوند متعال از ایجاد دین و دعوت مردم به اطاعت و بندگی چیست؟

۱۴۵- چگونه اعمال و مناسک حج بین مردم یکرنگی و یکپارچگی بوجود می‌آورد؟

۱۴۶- معنای درست توحید، وحدت پیدا کردن انسانها در حرکت به سوی الله است.

۱۴۷- دلیل وصیت ابراهیم و یعقوب به حفظ دین خدا چه بود؟

۱۴۸- خداوند تغییر قبله از مسجدالاقصی به مسجدالحرام را بعنوان هدایت به صراط مستقیم معرفی می‌کند.

۱۴۹- منظور خدا از بیان این که مسجدالحرام در متن مذهب اسلام و مسجدالاقصی در حاشیه آن قرار

می‌گیرد، مرام اسلام است وگرنه مکان اهمیت ندارد.

۱۵۰- ابراهیم ع پایه گذار مکتب علمی و عملی توحید و مبارزه با شرک بود.

۱۵۱- سنت ابراهیم خلیل، اعمال و اخلاقی است که مایه همبستگی افراد جامعه و رشد و تکامل آنها در

حرکت بسوی وحدت و سعادت می‌شود.

- ۱۵۲- وابستگی به خدا و انبیاء، رنگ الهی است که مایه حفاظت و موفقیت انسان در دنیا و آخرت می‌شود.
- ۱۵۳- بیان برهان تغییر قبله از بیت المقدس به مسجدالحرام.
- ۱۵۴- منظور از صراط مستقیم، هدایت افکار مردم به یک مکتب معتدل و هدف معتدل است.
- ۱۵۵- بیان رمز پیدایش وحدت و یگانگی انسانها.
- ۱۵۶- طبق قاعدة فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ. خداوند به همه انسانها دستور می‌دهد که از کار خیر و عمل نیک استقبال کنند.
- ۱۵۷- علت این که خداوند هر طایفه‌ای را به هدف خود برمی‌گرداند چیست؟
- ۱۵۸- اثبات این که کعبه و مراسم آن یکی از ارکان اساسی دین خداست.
- ۱۵۹- نقش ولایت و امامت مانند کعبه است که مردم را در محور خود نگهداری می‌کند و نقش نبوت مانند راههای حرکت بسوی حرم است که مردم را از اطراف و اکناف عالم به سوی دایره ولایت الهی حرکت می‌دهد.
- ۱۶۰- بیان خواهش ابراهیم خلیل از خداوند متعال بابت قرار دادن امت مسلمان از نسل او.
- ۱۶۱- بیان داستان حمله ابرهه به خانه خدا و کیفیت دفاع عبدالمطلب از خانه خدا.
- ۱۶۲- انسانها بر پایه آگاهی و دانائی می‌توانند به نعمت ولایت خدا برسند.
- ۱۶۳- رمز پیروزی مؤمنین بر کفار تنها دو چیز است.
- ۱۶۴- آیات به مسلمین دستور می‌دهد که پشتگرمی به خدا داشته باشند نه به خود و نه به قدرتهای زمان.

۱۶۵- آنچه خدا از انسان می‌خواهد برای این است که یگانه وسیله نجات و موفقیت اوست نه اینکه از این

راه، بهره‌ای به خدا و یا اولیاء خدا برسد.

۱۶۶- تعریف صبر و نماز و بیان تأویل آن دو.

۱۶۷- حرکت به سوی خدا یک حرکت تکاملی است که در این حرکت، انسان از دو جا کسب علم و

محبوبیت می‌کند.

۱۶۸- شهید به چه کسی گفته میشود؟

۱۶۹- خداوند می‌فرماید: کسانی که در راه خدا کشته می‌شوند گمان نکنید که مرده‌اند بلکه آنها زنده‌اند و در

نزد خدا روزی می‌خورند. چگونه ممکن است انسانی که مرده، زنده باشد؟!

۱۷۰- تعریف کامل کلمه ابتلاء و ریشه آن.

۱۷۱- بیان دلایل پیدایش بلا و سلب نعمتها از انسان.

۱۷۲- نعمتها و ثروت‌های بزرگتر و بهتر در طریق تکامل تا رسیدن به انتهای مسیر چند قسم است؟

۱۷۳- اثبات این که ابتلائات فقط برای کسانی بوجود می‌آید که به ثروت دنیا مشعوف شده و خود را فریفته

سلامتی و زندگی زن و فرزند نموده‌اند با اینکه ایمان به خدا و عالم آخرت دارند.

۱۷۴- تعریف کلمه صلوات.

۱۷۵- بیان نتایج ابتلائات.

۱۷۶- بیان داستان دو کوه صفا و مروه به عنوان شعائر خدا.

۱۷۷- دلیل این که خداوند مناسک حج را شعائر خود دانسته و فرموده است: إِنَّ الصَّغَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ

اللَّهِ. چیست؟

۱۷۸- اسلام یک مکتب است که در آن علم و دانش تعلیم می‌شود و اساتید آن هم ائمه اطهارند.

۱۷۹- اثبات این که ائمه ع پاک و مطهرند و مانند دیگران آلودگی به جنابت و عادت زنان که مانع ورود به

مساجد می‌گردد نمی‌شوند.

۱۸۰- مسئله اساسی، مسئله ولایت و شناخت اولیاء خداست، زیرا وقتی مردم ولیّ خدا را نشناسند، در

ولایت دشمنان خدا قرار می‌گیرند و همین ولایت، آنها را به کفر و گناه و آتش جهنم می‌کشاند.

۱۸۱- بهشت و جهنم چگونه و چطور بوجود می‌آید و عوامل ایجاد کننده بهشت و جهنم چه کسانی هستند؟

۱۸۲- ایراد یک جمله جامع و مانع پیرامون خیر و شرّ برای کشف ارتباط آن با دو زندگی بهشتی و جهنمی.

۱۸۳- اثبات این که کتمان حق اولیاء خدا و محروم نمودن مردم از شناخت آنها بزرگترین گناه کبیره است.

۱۸۴- تعریف کلمه انداد جمع ندّ در آیه: وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ اُنْدَادًا.

۱۸۵- میزان اهمیت انداد و خلع انداد در اسلام.

۱۸۶- اثبات این که روز قیامت که همان روز قیام امام زمان است همه دوستی‌ها و رابطه‌ها به جز رابطه

ایمان و تقوی به هم می‌خورد.

۱۸۷- حلال و حرام به دو قسم تکوینی و تشریحی تقسیم میشود.

۱۸۸- علت این که خداوند خیانت را خلق میکند بعد تحریم میکند چیست؟

۱۸۹- بیان کیفیت وسوسه و القائات شیطانی.

۱۹۰- مدینه فاضله ترکیبی است از محبت و تفاهم انسانها با یکدیگر در شعاع لطف و عنایت خداوند متعال.

۱۹۱- بیان ویژگیهای انسان خودگرا.

۱۹۲- لزوم وضع احکام توسط خداوند برای بشریت چیست؟

۱۹۳- بیان این که خدا گرائی و جامعه گرائی، خط تکامل است و محصول آن ارتباط انسانی انسانها با یکدیگر است.

۱۹۴- در آیه ۱۷۴ می‌فرماید: إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَا يُزَكِّيهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ. ارتباط ضایع گذاردن دین خدا و کتمان حقایق، با عذاب و آتش خوردن چیست؟

۱۹۵- بیان تفسیر و تأویل شرق و غرب در اسلام.

۱۹۶- بیان عمل نیکی و نیکویی در فرهنگ خدا.

۱۹۷- بیان مفهوم قصاص و لزوم انجام آن.

۱۹۸- قصاص بایستی بر پایه تساوی و یا تفاوت نفوس انجام بگیرد.

۱۹۹- خداوند می‌فرماید: حیات اجتماعی شما در قصاص است. چرا از قصاص قاتلِ بردگان صرفنظر شده است؟

۲۰۰- مسئله تساوی بردگان با آزادگان در حقوق انسانی در صورتی است که بردگان با آزادگان اشتراک مذهبی و ملیت داشته باشند.

۲۰۱- بیان کیفیت پرداخت قصاص در قبال ایجاد نقص در اعضاء بدن.

۲۰۲- بیان کیفیت پرداخت قصاص در مورد مردان و زنان.

۲۰۳- وصیت، وظیفه‌ای است که اهل ایمان و تقوا باید آن را رعایت کنند.

۲۰۴- اگر وصیت کننده در وصیت خود جانب حق و تقوای رعایت نکند، اوصیاء او حق دارند وصیت او را اصلاح کنند تا در حد اعتدال قرار گیرد.

۲۰۵- اگر وصیتی مایه ظلم به صاحب حقی گردد مانند اینکه وارثی را از ارث محروم کند، خیف نامیده می‌شود که وصی او و یا مؤمنین عادل بایستی آن وصیت را اصلاح کنند. یعنی مانع ظلم شوند.

۲۰۶- مالک مال، یک سوم ثروت خود را حق دارد به میل خود در راهی که می‌خواهد صرف و خرج نماید، بیشتر از یک سوم به اجازه وارث است.

۲۰۷- روزه بر شما واجب شد چون منشأ ظهور تقوی میگردد.

۲۰۸- روزه سپر آتش جهنم است. (الصوم جنۃ من النار) به چه معنا است؟

۲۰۹- عمل رسول خدا ص در سفر نشان داد که روزه برای مریض و مسافر شرعیت ندارد.

۲۱۰- اگر خداوند به خاطر مرض و مسافرت اجازه افطار داده باشد و در افطار آنها را مرخص نموده باشد، اگر به خود زحمت دادند و روزه گرفتند معصیت نکرده‌اند و روزه آنها مورد قبول واقع می‌شود.

۲۱۱- بیان حکم روزه راجع به کسانی که از روزه گرفتن بی‌طاقت می‌شوند.

۲۱۲- چگونه قرآن در ماه رمضان نازل شده با اینکه می‌دانیم ظرف مدت بیست و سه سال بر پیغمبر اکرم ص

نازل شده است؟!

۲۱۳- در نظر مردم اینطور کشف می‌شود که خداوند با قانون روزه و جلوگیری از خوردن و آشامیدن

میخواهد زندگی را بر مردم سخت کند. اما خداوند فرموده: میخواهم بوسیله روزه، آسایش بیشتر برای

شما بوجود آورم!

۲۱۴- کف نفس یک مبارزه و جهاد درونی است که آن را جهاد اکبر نامیده‌اند.

۲۱۵- بیان شرایط قضای روزه.

۲۱۶- پیدایش رابطه بین انسان و خدا به منظور این است که انسان مرجع خواهشها و احتیاجات خود را

بشناسد و برای رفع نیاز از او چیزی طلب کند.

۲۱۷- دعا و خواهش از خدا دو نتیجه قطعی دارد که یکی از آنها در همین دنیا زودتر به انسان می‌رسد و

دیگری حتما در آخرت نصیب انسان می‌گردد.

۲۱۸- علت تأخیر اجابت دعا در چیست؟

۲۱۹- بیان معنای اعتکاف.

۲۲۰- زمان روزه از طلوع صبح تا اول شب است که بنام فجر و مغرب شرعی نامگذاری شده است.

۲۲۱- خاصیت وجود دین و قانون در جامعه چیست؟

۲۲۲- پیغمبر اکرم ص فرموده است که رشوه گیرنده و رشوه دهنده هر دو در آتش جهنم معذب می‌شوند.

۲۲۳- توضیح آیه ۱۸۹ راجع به هلال و بدر ماه و توصیه‌ای راجع به کیفیت ورود به خانه‌ای که از در آن

داخل شوید نه از بالای دیوار و پشت بام. *يَسْئَلُونَكَ عَنِ الْاَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَ لَيْسَ*

الْبُرِّ بَأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَ لَكِنَّ الْبُرِّ مَنِ اتَّقَى وَ اتُّوا الْبُيُوتَ مِنْ أُبوابِهَا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ. توضیحی در مورد ظاهر آیه که ابتدا و انتهای آن بی ارتباط به نظر می‌رسد.

۲۲۴- بیان میزان اهمیت و لزوم ولایت خدا و ائمه اطهار ع در بین انسانها.

۲۲۵- فتنه انگیزی و فتنه جوئی از قتل و کشتار بدتر است. (وَ الْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ)

۲۲۶- علت این که جواز جنگ دفاعی در راه خدا و رعایت حدّ اعتدال در جنگ به مظلومین داده شده چیست؟

۲۲۷- خداوند دستور میدهد ای اهل ایمان همیشه با کفار فتنه گر در جنگ و نزاع باشید تا زمانیکه بازار فتنه انگیزی کساد شود.

۲۲۸- تعریف کلماتی چون عفو و عصیان و ذنب و غفران .

۲۲۹- ریشه فتنه در زمانی می‌خشکد که بساط گول خوری و گول زنی برچیده شود و در مردم، آگاهی کامل بوجود آید.

۲۳۰- علت محدود بودن مهلت شیطان و شیاطین در تاریخ چه بوده است؟

۲۳۱- در برابر هر نوع تجاوز، مقابله به مثل واجب است.

۲۳۲- خداوند برای حفظ حرمتها، مقررات و قوانینی وضع کرده و هر نوع حرمت شکنی را حرام کرده است.

۲۳۳- خداوند متعال برای جلوگیری از تجاوز هر انسانی سه نوع حریم قایل شده است: (۱) حریم مکانی (۲) حریم زمانی (۳) حریم وجودی.

- ۲۳۴- یگانه عامل و مانع جلوگیری از اتلاف مال و نفوس، انفاق و فداکاری در راه خداست.
- ۲۳۵- بیان آیات ۱۹۶ تا ۲۰۶ درباره زیارت خانه خدا و مناسک حج.
- ۲۳۶- حج و عمره دو نوع زیارت است که در مسجدالحرام انجام می‌گیرد.
- ۲۳۷- چرا حج عمره را عمره مینامند؟
- ۲۳۸- چه اعمالی است که بایستی به حج و عمره اضافه شود تا اتمام یابد و اگر انجام نگیرد ناقص می‌ماند؟
- ۲۳۹- حج تمتع مخصوص کسانی است که ساکن شهر مکه و آبادیهای آن نیستند.
- ۲۴۰- تکلیف کسانی که ساکن شهر مکه و آبادیهای آن هستند در ایام ذی الحجه چیست؟
- ۲۴۱- حج حاجیانی که قربانی خود را به همراه آورده‌اند حج قرآن می‌گویند و اگر قربانی نداشته باشند حج آنها را حج افراد می‌نامند.
- ۲۴۲- رمی جمره از اول طلوع آفتاب روز عید تا غروب جایز است اگر فراموش کند تا روز سیزدهم می‌تواند رمی کند.
- ۲۴۳- خداوند از حاجیانی تعریف می‌کند که خیر دنیا و آخرت را از خدا میخواهند.
- ۲۴۴- وقوف در عرفات و مشعر و ورود به عرفات به چه معنا صورت می‌گیرد؟
- ۲۴۵- علت اهمیت دادن به کیفیت دعا در صحرای عرفات چیست؟
- ۲۴۶- انسانها در ارتباط با هدف خود که خیر و شر باشد به سه دسته تقسیم می‌شوند.
- ۲۴۷- یگانه رمز قدرت انسانها تولید فرزندان صالح و تولیدات کشاورزی و دامداری است که هر دوی اینها انسانها را در دو جهت مادی و معنوی نیرومند می‌کند.

۲۴۸- در معامله با خدا مقابله کیفی مطرح می‌شود نه مقابله کمی.

۲۴۹- انسانها بر پایه خلقت و آفرینش خود قهرا در یکی از دو حال اقتضای ماده و مزاج که از آن تعبیر به

اقتضای شیطانی می‌شود و اقتضای علم و ایمان که از آن تعبیر به هدایت الهی می‌گردد، قرار می‌گیرند.

۲۵۰- عامل اصلی پیدایش جنگ، ظلم و استثمار است. وقتی ظلم و استثمار از بین برود آتش جنگ و نزاع

خاموش می‌گردد.

۲۵۱- تفسیر و تأویل فرشتگان و آسمان فرشتگان و ابرهائی که در این آسمان بین انسان و فرشتگان حجاب

شده‌اند در آیه ۲۱۰.

۲۵۲- دلیل کثرت اعجاز پیغمبران بنی اسرائیل دو چیز بوده، یکی کثرت جهل و نادانی است. دلیل دوم،

حفظ و حمایت همان پیغمبران از تجاوز و هجوم اکثریت جاهل و نادان بوده است.

۲۵۳- قیامت با قیام امام زمان افتتاح می‌شود و امام زمان با قدرت الهی ظاهر می‌گردد، قدرت الهی چگونه

قدرتی است؟

۲۵۴- این موضوع که قیام امام زمان، قیامت است در اخبار و احادیث، مخصوصاً در کتابهای بحار و الزام

الناصب فی حجه الغایب و تفسیر البرهان اشاره شده است. (این موضوع در بسیاری از کتابهای استاد

با دلایل نیز اثبات شده است)

۲۵۵- مردمی که در ابتدای تاریخ یک امت بودند و وحدت داشتند و اختلافی در میان آنها پیدا نبود چه شد

که دارای اختلاف شدند؟

۲۵۶- لزوم فرستادن پیغمبران بین انسانهایی که یک امت واحد بودند چه بود؟

۲۵۷- علت این که خداوند فقط اهل ایمان را هدایت می‌کند و سایر گمراهان را به حال خود وا می‌گذارد

چیست؟

۲۵۸- ابتلائات و امتحانات برای ظهور و رشد و استعداد به جبر طبیعت و تکوین است و بدون آن انسانها به

عقل و تکامل نمی‌رسند و تا زمانیکه به عقل و کمال نرسیده‌اند ورود به بهشت و استفاده از نعمتهای

بهشت برای آنها ممکن نیست.

۲۵۹- تنها وسیله استفاده از نعمتهای خدا در آخرت حسن رابطه با خداوند متعال است که این حسن رابطه

نتیجه مستقیم عقل و ایمان است و عقل و ایمان هم نتیجه مستقیم ابتلائات و امتحانات.

۲۶۰- ابتلائات یگانه راه رشد عقل و ایمان و یگانه سرمایه ورود به بهشت است.

۲۶۱- تعریف انفاق در لغت و بیان، علت این که دین مقدس اسلام دستور به انفاق داده چیست؟

۲۶۲- خدمات اجتماعی و انفاقات بایستی از نزدیکترین افراد شروع شده و به دورترین آنها خاتمه پیدا کند.

۲۶۳- صدقات و انفاقات واجب و مستحب بر چند قسم است؟

۲۶۴- در آنچه انفاق می‌کنید ابتدا پدر و مادر را بر سایر خویشاوندان مقدم بدانید. باید معلوم شود که پدر و

مادر جزء افراد عائله هستند که در صورت فقیر بودن از اصل مال بهره می‌برند نه از مازاد آن.

۲۶۵- علت گذاردن شرط مخفیانه صدقه دادن و زکات پرداختن چیست؟

۲۶۶- خداوند برای دفاع از ایمان و اسلام و حفظ کیان مؤمنین و مسلمین، جنگ با کفار متجاوز را واجب

کرده است.

۲۶۷- علت حرام شمردن جنگ در چهار ماه ذیقعد و ذیحجه و محرم و رجب چیست؟

- ۲۶۸- اثبات این که خانه خدا مانند سایر خانه ها اهل و صاحب دارد.
- ۲۶۹- ایراد خدا بر کفار قریش که شما کفار قریش به احترام خانه خدا، جنگ را تعطیل می کنید، ولی چرا اهل خانه را از خانه بیرون می کنید که گناه آن خیلی بزرگتر است!
- ۲۷۰- بنابر نص صریح قرآن، حضرت رسول اکرم ص و ائمه اطهار ع اهل خانه خدا هستند که خانه خدا به وجود آنها بستگی دارد و ارزش پیدا می کند.
- ۲۷۱- چرا فتنه انگیزی از جنگ و نزاع بدتر و بزرگتر است.
- ۲۷۲- کفار در صورتی دست از آزار و جنگ با شما مسلمانان برمی دارند که شما دین خود را رها نموده به کفر برگردید.
- ۲۷۳- برهان عدم توافق بین حق و باطل چیست؟
- ۲۷۴- توضیح این که جهاد و هجرت همه جا توأم با یکدیگر هستند.
- ۲۷۵- علت این که شرب خمر و قمار بازی، گناه کبیره است چیست؟
- ۲۷۶- انسانها در ارتباط با یکدیگر دارای سه حالت: خائن به یکدیگر، بی تفاوت و یا خادم به یکدیگر هستند.
- ۲۷۷- گفته شده انسانها برای یکدیگر راه و بیراهه اند، به چه معناست؟
- ۲۷۸- بیان حکمت منع ازدواج مؤمن با کافر.
- ۲۷۹- ایام عادت، ایام لایروبی خون و مزاج زن از مواد زائد غیر لازم برای رشد جنین است و به تناسب همین لایروبی ماهانه، زنان در خلقت خود لطیف تر از مردانند.

۲۸۰- فرزندان تقدیمی شما فاتح زندگی آخرت هستند یعنی چه؟

۲۸۱- تعریف کلمه ایلاء و مدت زمان توقف بر آن.

۲۸۲- علت این که خداوند متعال ازدواج زن و مرد را خیلی آسان قرار داده ولی طلاق و جدایی آنها را

مشکل گرفته است چیست؟

۲۸۳- تعریف حالت نشوز زن و مرد.

۲۸۴- بیان انواع عیبهایی که مایه اختلاف زن و شوهر میشود.

۲۸۵- متارکه کامل در هفت مرحله انجام می‌گیرد که سه مرحله آن به وسیله شوهر بدون آگاهی دیگران

انجام می‌گیرد و چهار مرحله دیگر با مداخله دادگاه و حاکم شرع است.

۲۸۶- خداوند میفرماید: اگر زن و شوهر خواهان اصلاح زندگی باشند خداوند به آنها توفیق میدهد و با

یکدیگر مهربان می‌سازد. منظور از اصلاح در زندگی چیست؟

۲۸۷- طلاق خلعی و یا رجعی چگونه طلاق است؟

۲۸۸- اگر زن مطلقه بعد از عده به دنبال شوهر بود و کسی او را خواستگاری کرد شما مانع ازدواج نشوید و

او را آزاد بگذارید.

۲۸۹- خداوند برای حضانت مادر و نگهداری او از کودک، حق مخصوصی بر پدر قرار داده است.

۲۹۰- پدر و مادر با مشورت و رضایت یکدیگر حق تصمیم‌گیری مشترک درباره کودک را دارند.

۲۹۱- منظور از حق حضانت مادر چیست؟

۲۹۲- در اسلام مقرر شده است حضانت پسر تا دوسالگی و دختر تا هفت سالگی بر دوش مادر باشد.

۲۹۳- منظور از عده نگه داشتن زن در مرگ شوهر چیست؟

۲۹۴- دلیل پرداخت مهریه برای زنان چیست؟

۲۹۵- اقامه نمازها به مقام ولایت امامها تفسیر شده است. منظور از اقامه پنج وقت نماز اقامه ولایت پنج تن اصحاب کساء است.

۲۹۶- تعریف کلمه قنوت.

۲۹۷- بیان داستان مربوط به بنی اسرائیل که بسیاری از آنها به مرگ غیرطبیعی طبق اراده خدا مردند، علت زنده شدن آنها به خواهش پیغمبر چه بود؟

۲۹۸- تعریف مرگ طبیعی و مرگ غیرطبیعی. (اجل مسمی و اجل معلق)

۲۹۹- علت این که پول بدون ربا، قرض الحسنه نامیده شده چیست؟

۳۰۰- علت تحریم ربا و وجوب قرض الحسنه چه بود؟

۳۰۱- بیان داستان پادشاهی طالوت.

۳۰۲- حوادث تاریخ با یکدیگر از نظر زمان و مکان، اختلاف شکلی دارند و از نظر معنا و محتوی با یکدیگر فرقی ندارند.

۳۰۳- هدف خداوند متعال از نقل حوادث تاریخ چیست؟

۳۰۴- مولا ع می‌فرماید: ما اکثر العبر و اقل الاعتبار. چقدر پل عبور از مهلکه‌ها و ضررها زیاد، ولی عبور کننده از آنها کم است. (عبرتها زیاد و عبرت گیرندگان کم هستند)

۳۰۵- انتخاب نیروها و قدرتهای عالم به مشیت خداست اگر چه کافر باشند.

- ۳۰۶- بیان داستان صندوق عهد و تابوت بنی اسرائیل.
- ۳۰۷- رمز پیروزی و غلبه بر دشمن در میدان جنگ به دو چیز بود.
- ۳۰۸- انسانهای مؤمن از مسیر ابتلائات شناخته میشوند.
- ۳۰۹- پیغمبران نسبت به یکدیگر تفاوت درجه دارند.
- ۳۱۰- در میان یکصد و بیست و چهار هزار پیغمبر، فقط پنج نفر اولوالعزم هستند.
- ۳۱۱- پیغمبران و مؤمنین به تقصیر مبتلا نمی‌شوند که عالمانه و عامدانه مرتکب گناه شوند ولیکن مبتلا به قصور هستند که از آن تعبیر به ترک اولی می‌شود.
- ۳۱۲- مگر خداوند نمی‌تواند با علم و قدرت خود مانع ظهور قتل و کشتار بین انسانها شود؟ علت این که خواسته است قتل و کشتار واقع شود چیست؟
- ۳۱۳- یگانه عاملی که انسانها را به شناخت حق و حقایق علوم آشنا می‌کند دو عامل احتیاج و ابتلاء است.
- ۳۱۴- آیا انفاق به معنای بخشش مفت و مجانی است؟
- ۳۱۵- بیان حرمت تنبلی و مفت خواری در اسلام.
- ۳۱۶- در روز قیامت، ایمان و تقوا و قلب سالم لازم است، بیع و تجارت و دوستی سودی ندارد.
- ۳۱۷- بیان لزوم ایجاد یک رابطه دوستی بین خود و خدا در دنیا.
- ۳۱۸- منظور از حرمت غذاهای بهشتی برای اهل جهنم چیست؟
- ۳۱۹- تعریف کافر و این که هرکس کافر باشد ظالم هم خواهد بود.
- ۳۲۰- اثبات این که وحدانیت از لوازم ذاتی خداست.

۳۲۱- حیات در وجود خداوند صفت ذاتی و وجودی اوست و در وجود غیر خدا صفت عرضی و اثر

ترکیبی است.

۳۲۲- این که گفته شده خداوند به جهت حیات و علم ذاتی، قیومیت دارد. یعنی چه؟

۳۲۳- هرگز غفلت و سستی و چرت و خواب، خدا را فرا نمی‌گیرد.

۳۲۴- بیان مالکیت و احاطه وجودی علم خدا.

۳۲۵- علت این که در آخرت، شفاعت و یا اقدام در انجام کاری، بدون اذن خدا ممکن نیست، چیست؟

۳۲۶- اطاعت به علم و آزادی، حاکمیت حاکم را لغو میکند و آزادی مطلق بوجود می‌آورد.

۳۲۷- اگر اطاعت خدا اجباری نیست، چرا خداوند بندگان مطیع خود را تطمیع به بهشت می‌کند و بندگان

عاصی خود را از جهنم می‌ترساند؟

۳۲۸- علت این که خداوند در حکومت دینی خود، مردم را صددرصد آزاد می‌خواهد و اطاعت آنها را بر

پایه علم و آزادی می‌طلبد چیست؟

۳۲۹- دین خدا ریسمان ناگسستگی است. منظور از رشته گسستگی و رشته ناگسستگی چیست؟

۳۳۰- تنها رابطه و محبتی که گسستگی ندارد بلکه قابل دوام و ثبات است و بیشتر شدت و استحکام پیدا

می‌کند، رشته محبت ایمانی و خدائی است.

۳۳۱- وجه تمایز هدف خداوند متعال از خلقت و تربیت انسان و هدف سردمداران کفر و جهالت از

سرپرستی انسانها در چیست و هر کدام از چه راهی به هدف خود میرسند؟

۳۳۲- بیان کیفیت احتجاج ابراهیم ع که بدون رد ادعای جاهلانۀ نمرود، او را به عجز و ناتوانی می‌کشاند.

- ۳۳۳- بیان داستان دو برادر بنام عزیز و عزیز.
- ۳۳۴- حکمت زنده شدن عزیز بعد از صد سال چه بود؟
- ۳۳۵- بیان حالت ابراهیم ع و عزیز که چگونه در معاد و زنده شدن مردگان به شک و شبهه افتادند و از خدا تقاضا نمودند شک و شبهه آنها را برطرف کند.
- ۳۳۶- منشاء حالات مختلف و قضاوت‌های متفاوت، ترکیبات مادی و معنوی وجود انسان است.
- ۳۳۷- بیان تفاوت پیغمبران با سایر مردم.
- ۳۳۸- بیان حدیث مشهور که فرمودند: الدنیا مزرعه الاخره.
- ۳۳۹- بیان دو رابطه محبوب خداوند که پایه ظهور تمدن بشر و زندگی بهشتی است.
- ۳۴۰- انفاق به معنای سرمایه گذاری در جهت وصول به مقصد است. مگر مقصد واقعی و منطقی انسان چیست که واجب است برایش سرمایه گذاری کند؟
- ۳۴۱- بیان شرایط لازم برای انفاقات.
- ۳۴۲- هدف خداوند از قرار دادن انفاق، مقابل کنز (به معنای تعطیلی سرمایه) چیست؟
- ۳۴۳- خداوند متعال چه کسانی را مستحق انفاق دانسته است؟
- ۳۴۴- بیان شرایط انفاق کننده.
- ۳۴۵- خداوند می‌فرماید: انفاق شما در ارتباط با قلوب بندگان خدا از اینکه دلنشین آنها بوده و یا نبوده است مانند سنگی است که روی آن گرد و غبار قرار گرفته، باران می‌بارد و گرد و غبار آن را می‌شوید.

۳۴۶- علت تشبیه انفاقات توأم با منت و اذیت به خاکهائی که روی سنگ سخت قرار گرفته که با ریزش

باران کم، شسته می شود چیست؟

۳۴۷- بیان خواص رعایت شرایط لازم برای انفاقات.

۳۴۸- علت لزوم این که انفاقات باید از پاکترین اموال انسان باشد چیست؟

۳۴۹- خداوند می فرماید: از مسیر انفاق به سعادت نمیرسید مگر اینکه از آنچه مطلوب و محبوب شماست

انفاق کنید.

۳۵۰- بیان اقسام مختلف خدمات اجتماعی و یا انفاقات از نظر اموالی که انفاق می شود و از نظر انفاق

کنندگان و انفاق شوندگان.

۳۵۱- کسی که شربت آبی و یا لقمه نانی دارد که بسیار به آن محتاج است و در عین حال به منظور تقرب به

خدا آن را در اختیار اولیاء خدا قرار می دهد، این انفاق نزد خدا مطلوبتر است از کسی که مقداری

ثروت خود را که به آن احتیاج ندارد در راه خدا بذل می کند.

۳۵۲- بیان شرایط انفاق مال و انفاق کننده و انفاق شونده.

۳۵۳- بیان معانی کلمه ربا و حکمت حرمت آن.

۳۵۴- فرموده اند: حیات الارض بالانسان. یعنی حیات مال و ثروت، به انسان بستگی دارد.

۳۵۵- بزرگان فرمودند: الملك یبقی مع الکفر و لا یبقی مع الظلم. یعنی مال و قدرت به همراه کفر، دوام پیدا

می کند ولیکن به همراه ظلم، قابل دوام نیست. یعنی چه؟

۳۵۶- چگونه عقل رباخوار از او سلب میشود و مخبط میگردد؟

- ۳۵۷- بیان وجه تمایز معامله با ربا.
- ۳۵۸- خداوند چگونه ربا را محو می‌کند و صدقات را پرورش می‌دهد؟
- ۳۵۹- چرا گفته شده رباخوار در حال جنگ با خدا و رسول خداست.
- ۳۶۰- بیان آیاتی پیرامون قضاوت و معاملات و تجارت .
- ۳۶۱- هدف از اجرای سنتها، پیشگیری از تضییع حقوق و تحصیل عدالت اجتماعی است.
- ۳۶۲- تقاضای رسول خدا ص درست همان چیزهایی است که خدا برای بندگانش دوست دارد و آنچه را خدا دوست دارد از زبان بندگانش بهتر می‌پسندد.
- ۳۶۳- حکمت گذاردن بارهای سنگین بر دوش سایر امتهای غیر از پیامبر ص چه بوده است؟
- ۳۶۴- منظور از آمادگی ملتها برای ظهور امام زمان عج و ملک عظیم آل محمد ص چیست؟
- ۳۶۵- امت اسلام چگونه از مجازات معاف می‌شوند با اینکه نتیجه عمل، قهری است؟
- ۳۶۶- بیان حکمت پیروزی امت اسلام و شکست امتهای پیشین.
- ۳۶۷- هرگز در دین مقدس اسلام وضعی پیش نمی‌آید که خط اسلام آنچنان کور شود که تجدید حیات لازم داشته باشد.